

Sławomir Witkowski

fragmenty/ /fragments

2019

Sławomir Witkowski (1961)

W latach 1981–1986 studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Gdańsku. Dyplom mgra sztuki uzyskał w pracowni prof. Cypriana Kościelniaka w 1986 roku. Współtwórca najważniejszego ruchu artystycznego lat 80. w Polsce Nowej Ekspresji. Brał udział w słynnych wystawach twórców polskiej transawangardy m.in.: „Ekspresja lat 80.” (1986, Sopot); „Arsenał 88” (1988, Warszawa); „Co słyhać” (1988, Warszawa). Wprowadził w latach 80. w przestrzeń wystawienniczą Polski Północnej grafikę barwną przełamującą monopol i dyktat klasycznej grafiki czarno-białej. Od 1986 pracuje także jako grafik w reklamie. W latach 1988–1998 współpracował z Teatrem Wybrzeże i Teatrem Miniatura w Gdańsku, Teatrem Miejskim w Gdyni i Teatrem Ekspresji Wojciecha Misiuro, projektując plakaty teatralne, wydawnictwa i scenografie.

Oprócz projektowania graficznego uprawia malarstwo, grafikę artystyczną, rysunek i fotografię. Uczestniczył w ponad 100 wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą, ma na koncie ponad 35 wystaw indywidualnych. Od 1990 roku nauczyciel akademicki. Od 2016 roku pełni funkcję dziekana Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

In the years 1981–1986, he studied at the State College of Fine Arts (now Academy of Fine Arts) in Gdańsk. He received a Master of Art diploma in professor Cyprian Kościelniak’s atelier in 1986. He is a co-creator of the most important artistic movement in the 1980s in Poland called “New Expression”. He participated in the famous exhibitions of Polish trans-avant garde: “Expression of the 1980s” (1986, Sopot); “Arsenal 88” (1988, Warsaw); “What’s Up” (1988, Warsaw). In the 1980s, he introduced colour prints into Polish exhibition halls, thus breaking the monopoly and dictatorship of classical black-and-white graphic art. Since 1986, he has also worked as a graphic designer in advertising. In the years 1988–1998, he co-operated with the Wybrzeże and Miniatura Theatres in Gdańsk, the Miejski Theatre in Gdynia, and Wojciech Misiuro’s Theatre of Expression, designing theatre posters, programme leaflets and stage design.

His activities, apart from graphic design, embrace painting, artistic prints, drawing and photography. He has participated in more than 100 collective exhibitions in Poland and abroad, and can boast more than 35 solo exhibitions. He has worked as an academic teacher since 1990. He has held the post of the Dean of the Faculty of Graphic Art at the Gdańsk Academy of Fine Arts since 2016.

fragmenty bo żaden z prezentowanych cykli nie jest skończony
fragments because none of the series presented here is finished

spis treści/ table of contents/

niedotykalni ⁶ the untouchables

entropia sacrum ²⁰ entropy of sacrum

przegapiona obecność ³⁰ overlooked presence

hypnos i tanatos ⁴⁸ Hypnos and Thanatos

secretum tenebris ⁷⁰ secretum tenebris (arcane darkness)

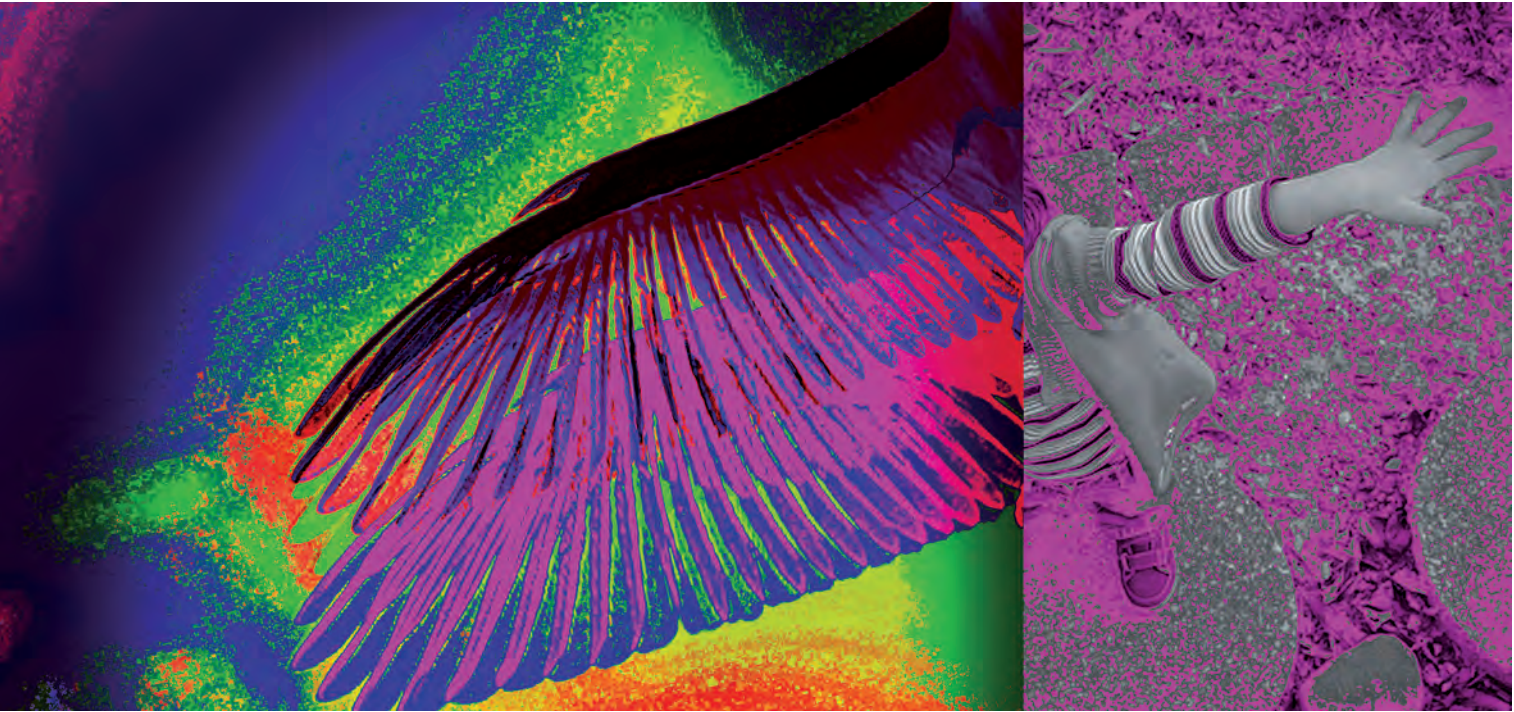
voce memoriam ⁸⁰ voce memoriam (the humming of memory)

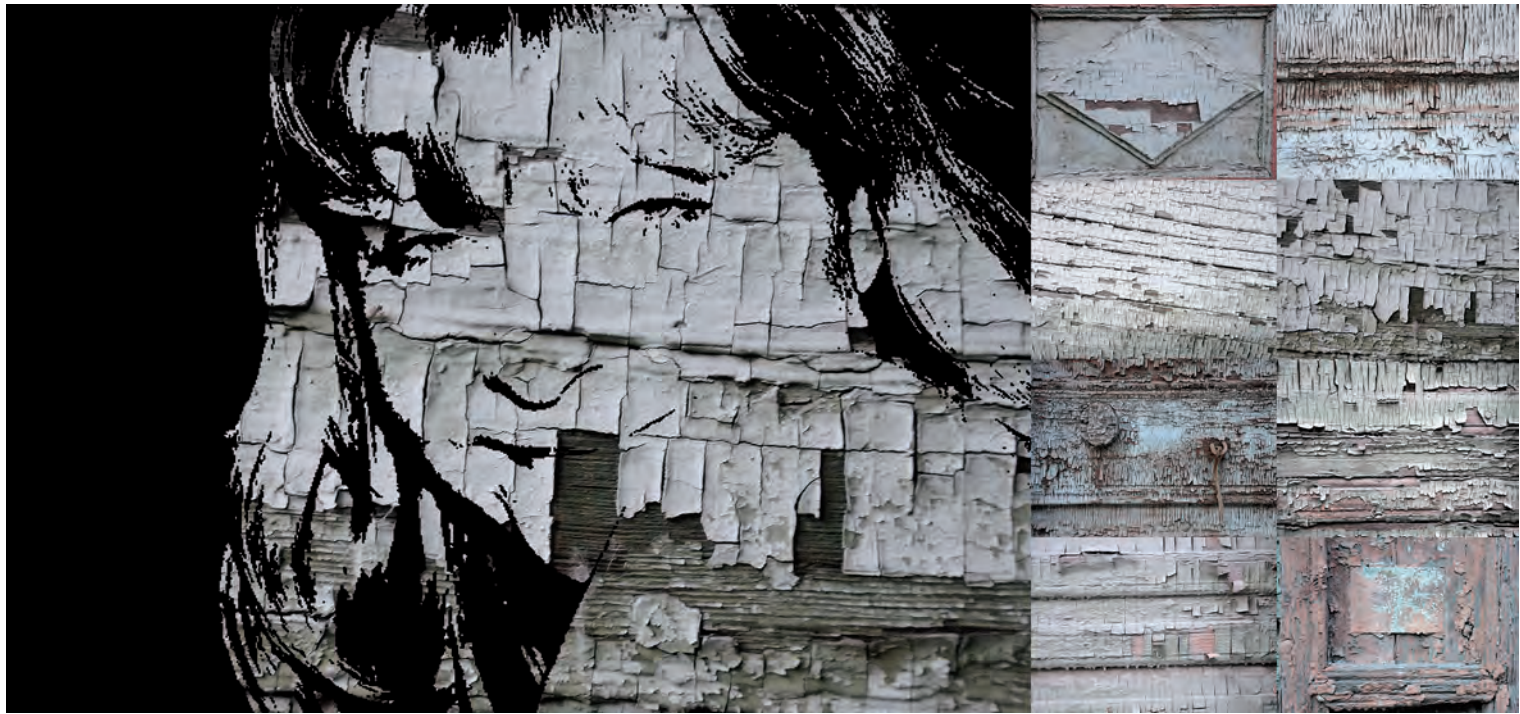
całun ⁹⁰ shroud

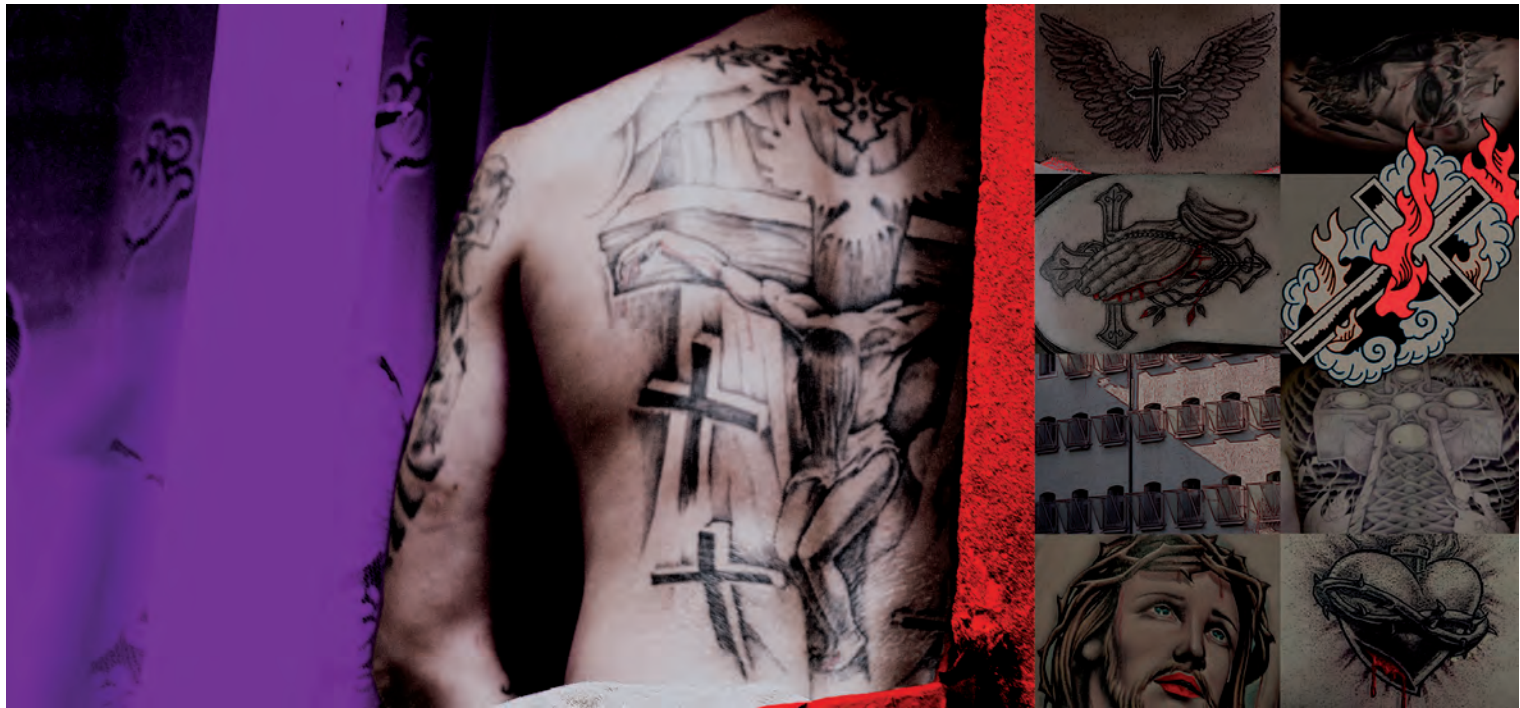
niedotykalni/ the untouchables/

Cykl *Niedotykalni* ma również alternatywny tytuł *Didaskalia codzienności*. W powszedniej bieganiu związanej z banalną stroną naszej egzystencji zasadniczo związanej przede wszystkim z zarabianiem pieniędzy na jedzenie, szkołę dla dzieci, wakacje, kolejny kredyt na mieszkanie, samochód, dom docierają do nas informacje, które ogólnie rozumiemy, ale które, tak sądzimy, nas nie dotyczą. Są tak odległe od naszego codziennego znoju i „stylu życia”, że wydają się należeć do innego wymiaru, jakiejś sztucznej, nieprawdziwej rzeczywistości. Rzeczywistości, której nie chcemy dotykać. *Niedotykalni* to mój osobisty notatnik, w którym zapisuję uciążliwy szum tła naszego życia. Notuję didaskalia codzienności: dyktat młodości wykluczający starość (*Jaka piękna Łuszczyca*), zjawisko przemocy w życiu codziennym (*Niedotykalni*), instrumentalne traktowanie tradycyjnych wartości społeczno-obyczajowych (*Sprzedam dziewczynę. Drogo!*), zapominanie o ciemnej stronie naszej historii (*Polsko-chińska współpraca kulturalna*), religijną bigoterię (*Święta półka*), korzenie i źródła naszej cywilizacji (*Mare Nostrum*)...

The Untouchables series also has an alternative title *Everyday Stage Directions*. In our daily rush, married to the banal side of our existence, which is basically oriented towards earning money first: for food, our children's school, summer holidays, a subsequent loan for a flat, a car, a house, information reaches us, which we understand by and large, but believe does not pertain to us. It is so distant from our daily drudgery and "lifestyle" that it seems to belong to another dimension, some artificial, un-real reality; a reality which we do not want to touch. *The Untouchables* is my personal notebook where I record the onerous humming in the background of our lives. I take down our everyday stage directions: the dictatorship of youth leaving no place for being old (*What Beautiful Psoriasis*), violence in daily life (*The Untouchables*), the instrumental treatment of traditional social and moral values (*Virgin for Sale. Expensive!*), the forgetting about the dark side of our history (*Polish-Chinese Cultural Co-operation*), religious bigotry (*A Holy Shelf*), and the roots and sources of our civilisation (*Mare Nostrum*)...

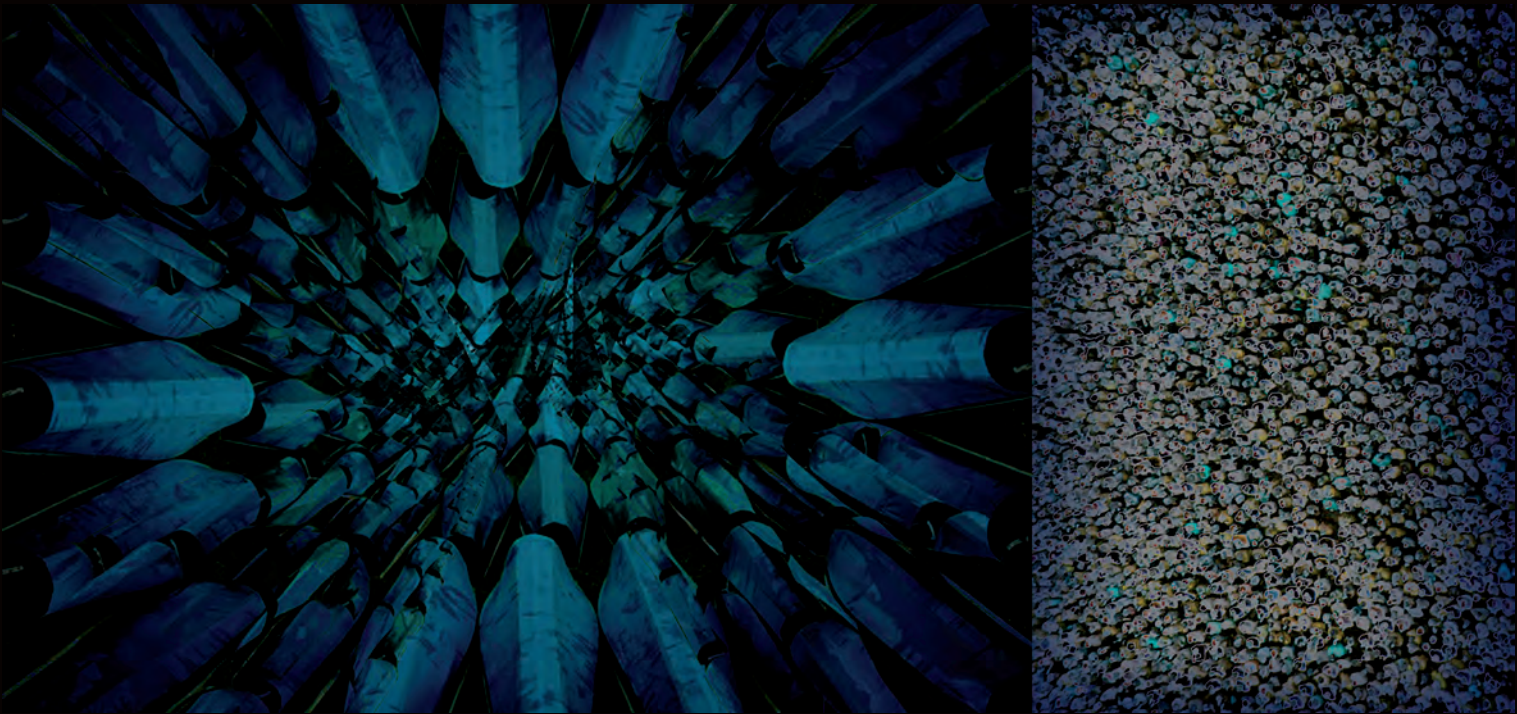

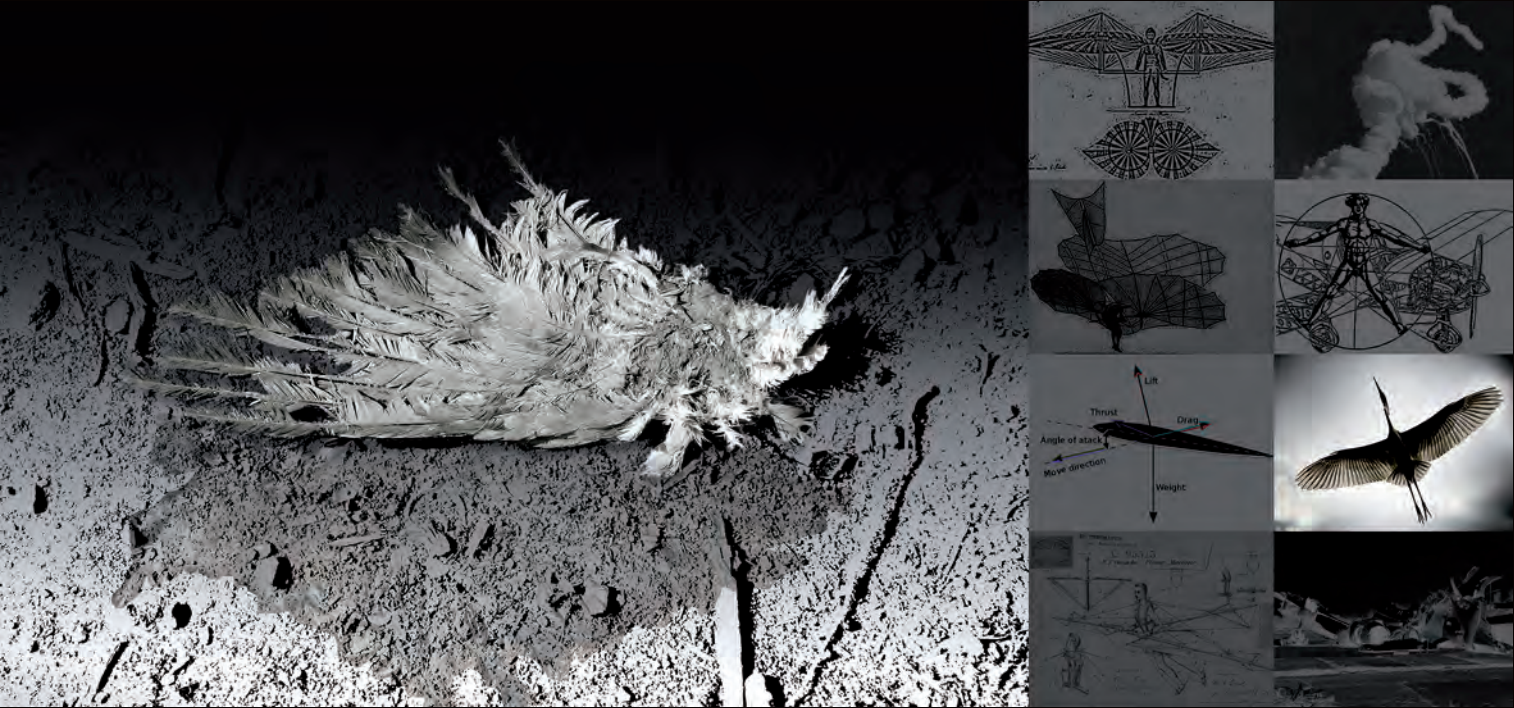
Sławomir Witkowski/FRAGMENTY/FRAGMENTS

Hodowla synchronicznych nenufarów / The growing of synchronous water-lilies / digital print, 190 x 95 cm, 2010

Polsko-chińska współpraca kulturalna / Polish-Chinese cultural cooperation / digital print, 190 x 95 cm, 2011

entropia sacrum/ entropy of sacrum/

Słownik języka polskiego: *entropia* – chaos, bezład, zamęt, dezorganizacja.

Wychowany w obrządku katolickim, od najmłodszych lat uczestniczył we wszystkich kościelnych świętach, niedzielnych mszach, roratach, kolejnych adwentach, czuwaniach, majowych, czerwcowych... Był ministrantem, zdał egzamin na ministranta z oceną dobrą (to chyba początek entropii?). Potem było coraz gorzej. Widział coraz więcej, przestał rozumieć dlaczego nie jest tak, jak zaleca najważniejsza Księga. Entropia sacrum.

In a Polish language dictionary: entropia – chaos, bezład, zamęt, dezorganizacja. (English: chaos, disorder, randomness, disorganisation).

Raised in the catholic rite, from a young age he participated in all church holidays, holy masses, “the Roraty” morning mass in subsequent Advents, vigils, May and June services ... He was an altar boy, having passed his examination for the altar-boy function with flying colours (that probably was the beginning of entropy?). Later, things became increasingly worse. He noticed more and more things, he ceased to understand why things do not go the way recommended by the most important Book. The entropy of sacrum.

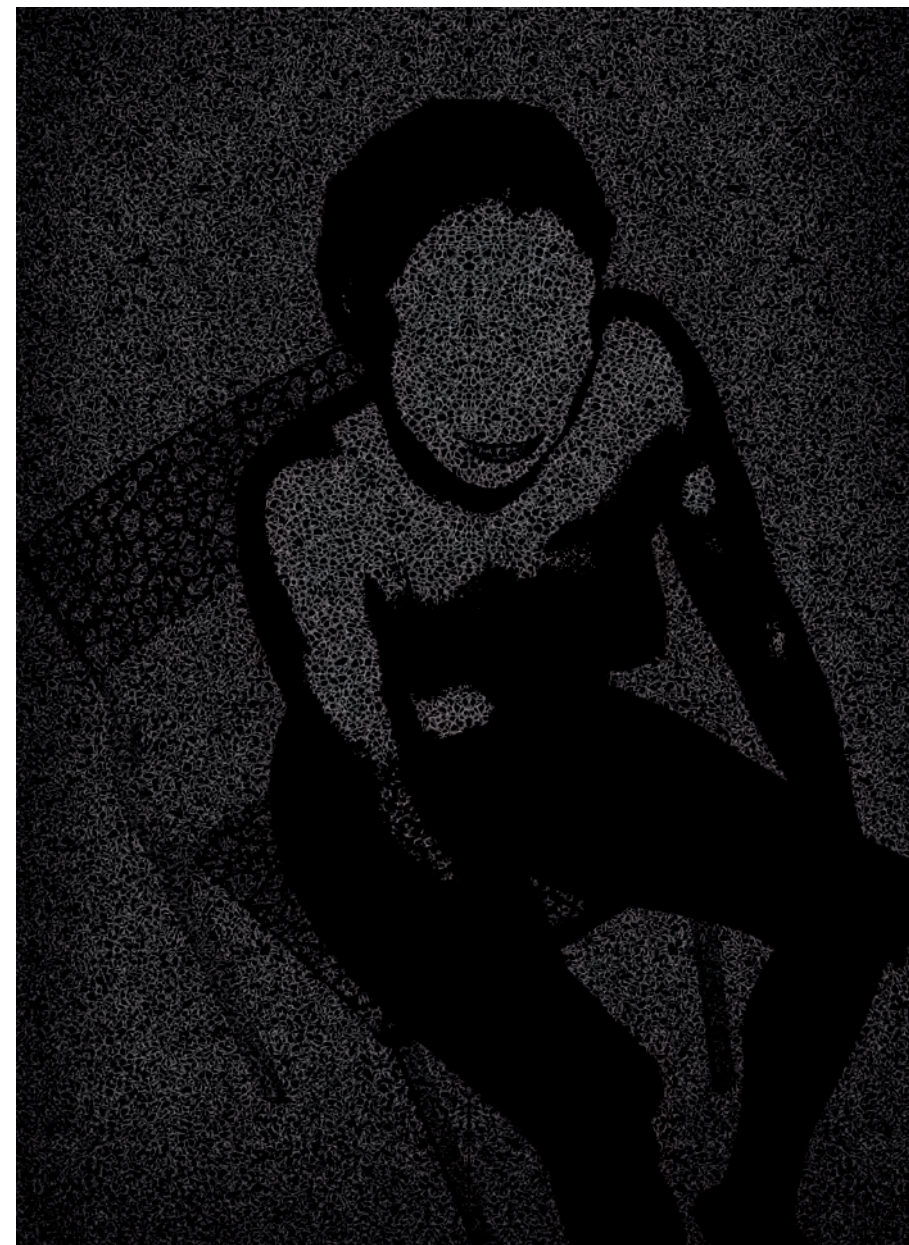
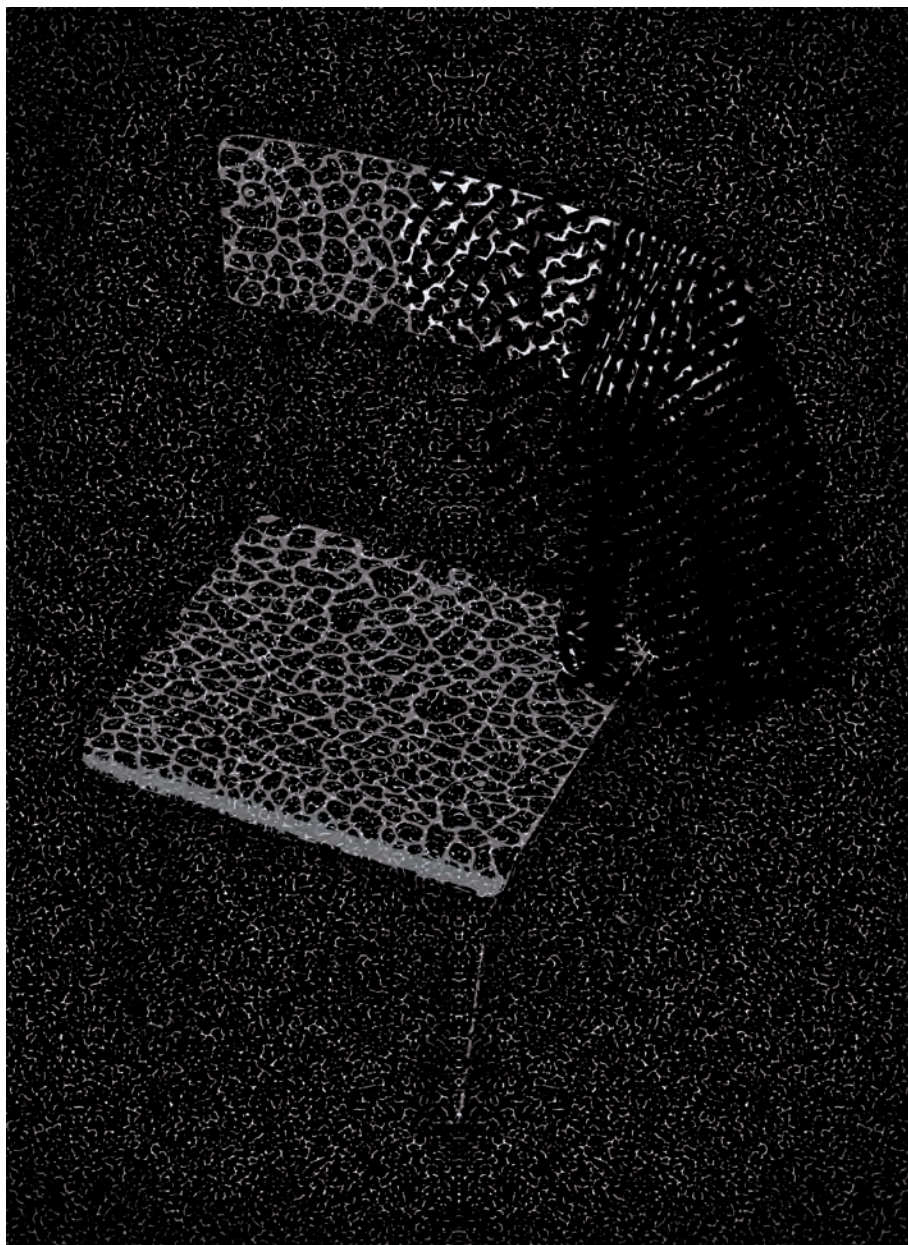

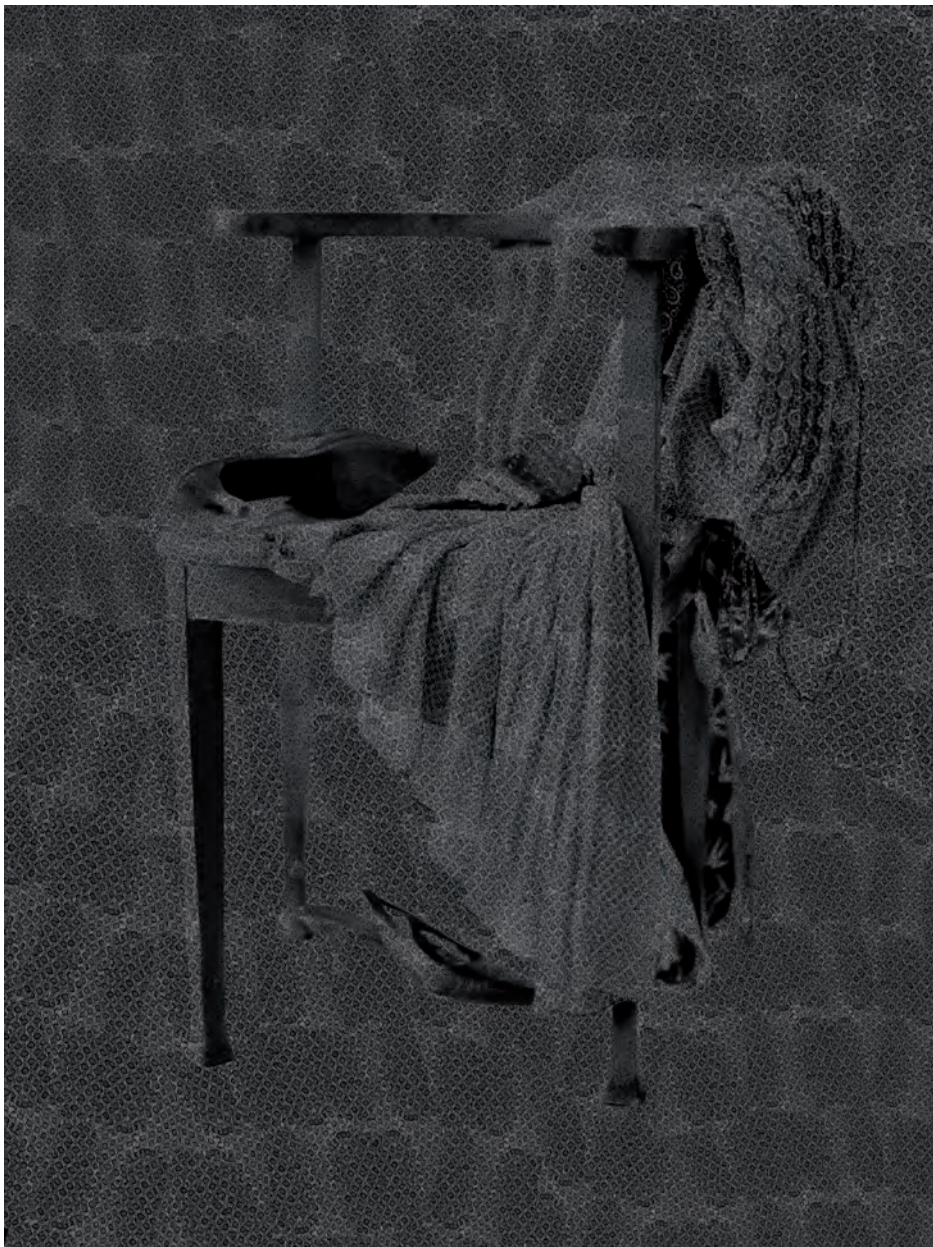

przegapiona obecność/ overlooked presence/

Na linii naszego życia możemy znaleźć tysiące małych punkcików. Każdy z nich, dzięki naszej pamięci, może przywołać obraz. Niestety, z biegiem czasu staje się on nieostry, rozmyty. Niektóre z tych punktów po prostu nieodwracalnie znikają, pozostawiając po sobie swoistą „bliznę” na powierzchni pamięci. Te zgrubienia wypełnione są śladami emocji, nieokreślonych uczuć, dziwną tęsknotą, czasami dojmującym uczuciem pustki. Pustki za kimś, kogo nie zatrzymaliśmy w swoim życiu na dłużej. Z kim nie udało się nam szczerze porozmawiać, kogo zignorowaliśmy. Pozostaje po nim puste krzesło lub tajemniczy kontur wydobywający z pustki ślad jego obecności, przegapionej obecności.

We can find thousands of tiny points along the line of our life. Each of the points, thanks to our memory, can evoke an image. Unfortunately, the image becomes gradually blurred, out of focus as time passes. Some of the points simply irrevocably disappear, leaving a specific “scar” on the surface of memory. These hardened protrusions are filled with traces of emotions, undefined feelings, uncanny yearning, sometimes – an acute feeling of emptiness. The emptiness for someone we failed to keep in our life for longer. With whom we failed to talk openly or ignored. There is only an empty chair left behind or a mysterious contour emerging from the emptiness, a trace of their presence, overlooked presence.

Gość V / A Guest V / digital print, 90 x 120 cm, 2011

Gość IV / A Guest IV/ digital print, 90 x 120 cm, 2011

Gość XV / A Guest XV / digital print, 100 x 130 cm, 2011

Gość XXI / A Guest XXI / digital print, 100 x 130 cm, 2011

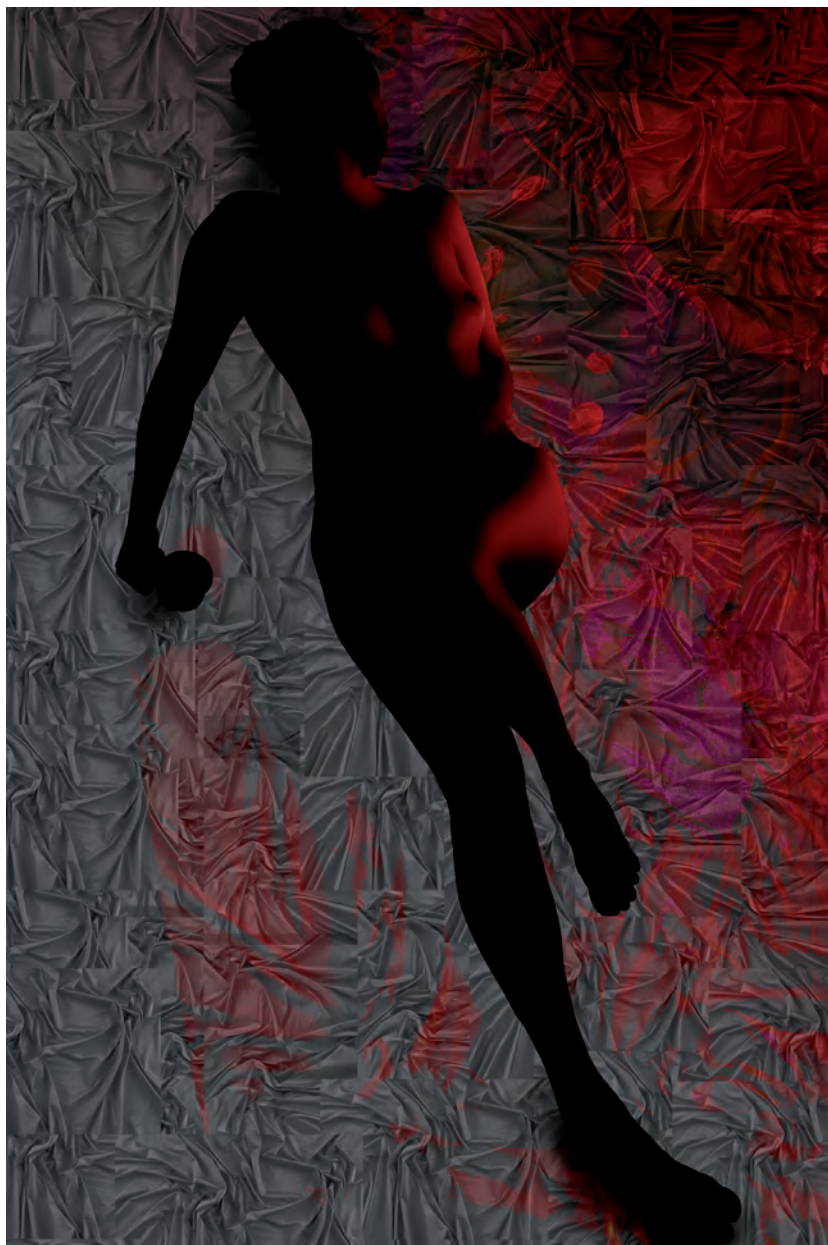

Gość IX / A Guest IX / digital print, 100 x 130 cm, 2011

Gość VIII / A Guest VIII / digital print, 90 x 130 cm, 2011

Poranna kawa / Morning Coffee / digital print, 90 x 130 cm, 2017

Zjawisko / Phantom / digital print, 90 x 130 cm, 2017

hypnos i tanatos/ Hypnos and Thanatos/

Bywa, że prześladowają nas obrazy i emocje im towarzyszące.

Człowiek to twarz. Twarz to nieskończona opowieść. Drgnięcie mięśnia, grymas uśmiechu. Smutek oczu. Nabrzmiąte skronie, biel skóry.

Mój obraz, który mnie prześladowuje – karmię rosołem moją chorą babcię. Łyżka za łyżką, żmudne, troskliwe wypełnianie ust pożywным płynem z cienkim makaronem. Mama w kuchni krząta się przy swoich codziennych obowiązkach, przygotowuje następny zdrowy posiłek. Karmię babcię. Kolejna łyżka, jej zawartość przelewa się przez brodę, rosół cieknie na szyję, zalewa koszulę. Stara kobieta przestaje przełykać, długi makaron kretyńsko dynda na jej nieruchomej brodzie. Myślę, to niemożliwe, babcia umarła, a może śpi?

Hypnos i Tanatos dwaj mitologiczni bracia, nierozdzielnie ze sobą związani. Sen to próg śmierci. Niektórzy z nas boją się zasnąć. W tym cyklu szukam wizualnej namiastki ostatniego tchnienia. Przegrana sprawa.

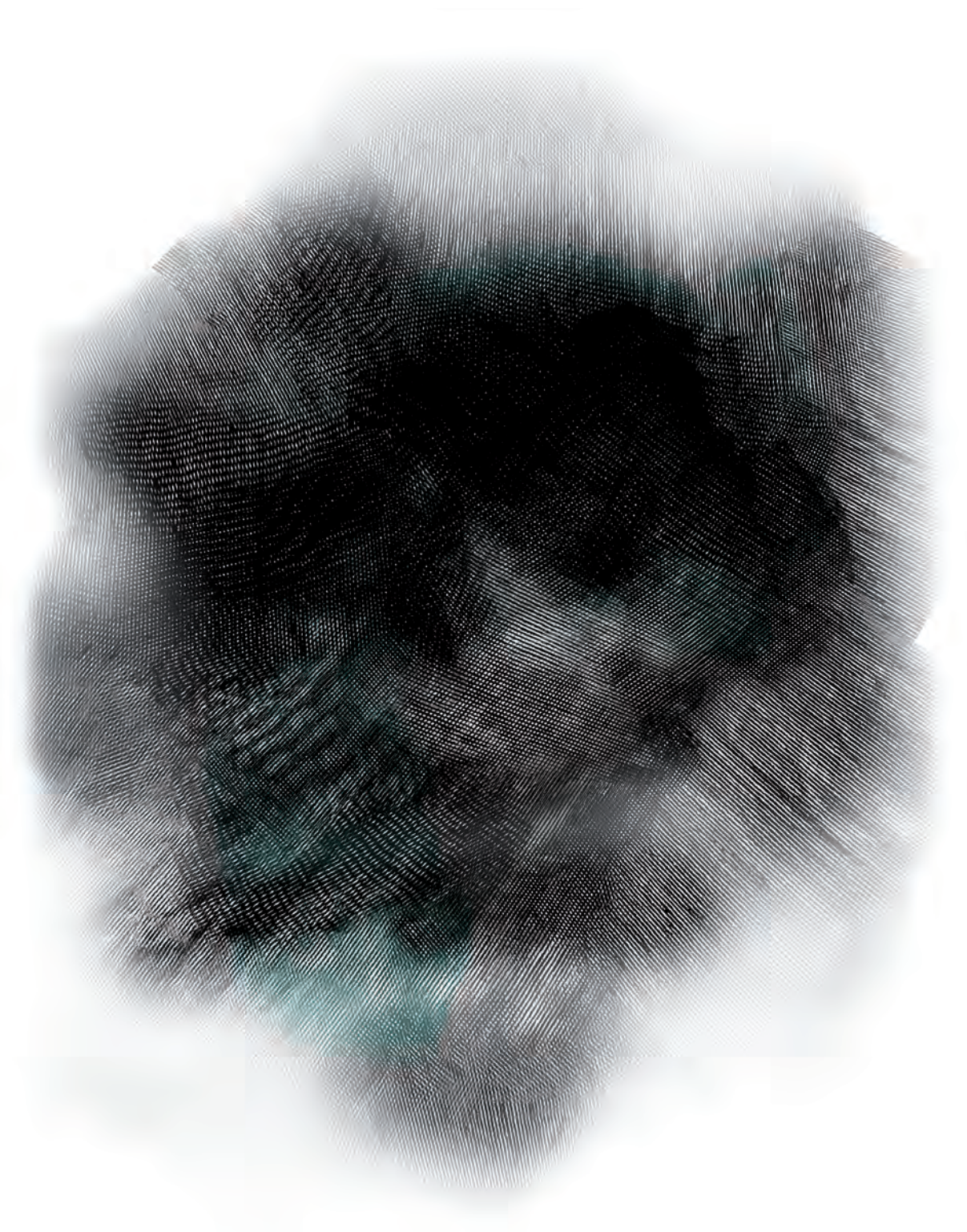
Sometimes images and emotions accompanying them dog us.

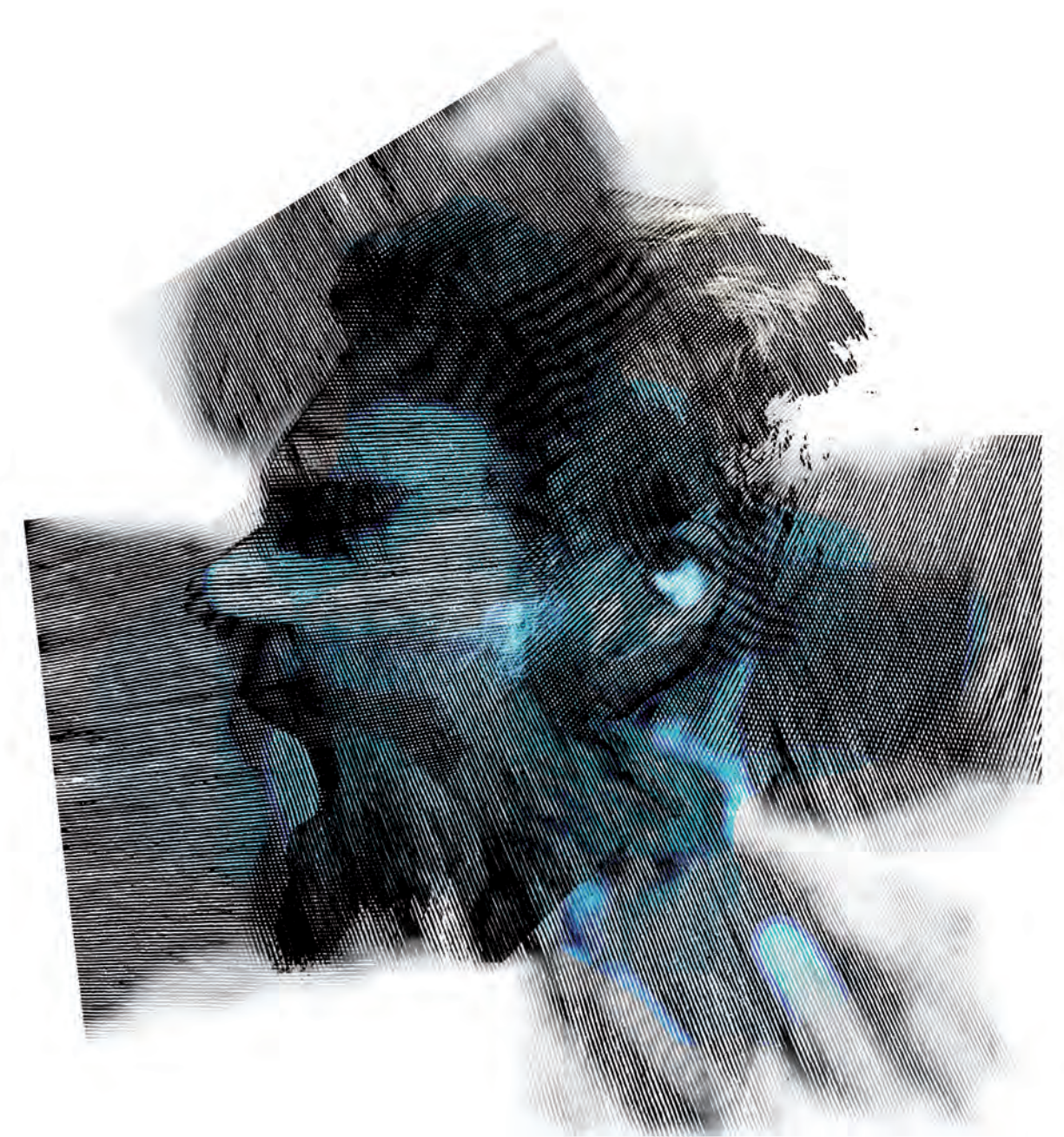
A human being is a face. A face is an endless story. Throbbing of a muscle, a grin on the face. The sadness of eyes. Swollen temples, the whiteness of skin.

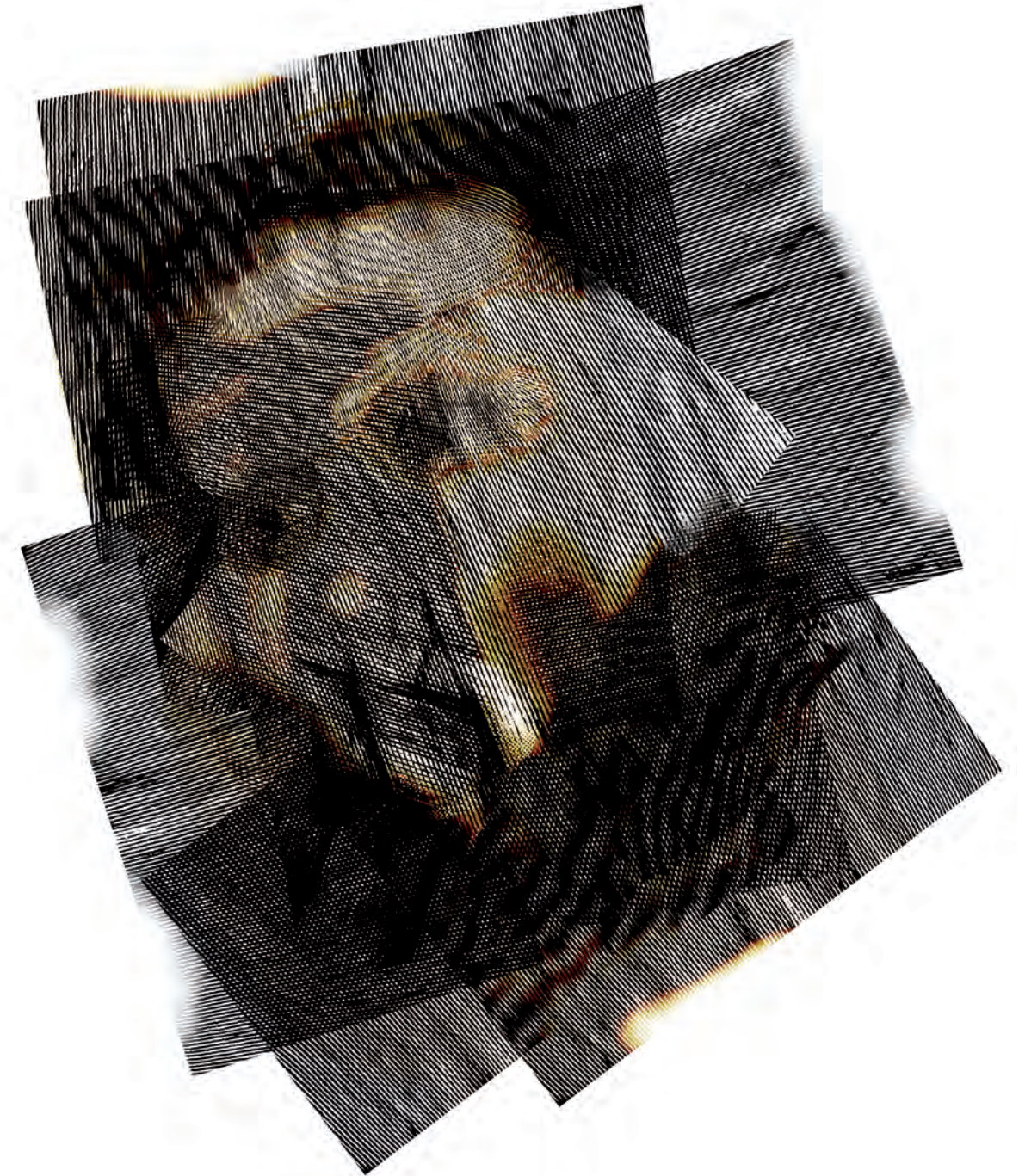
My image, which haunts me – I am feeding my ill grandma with broth. Spoonful after spoonful, tiresome, tender filling of one's mouth with nutritious liquid with thin pasta in it. Mum bustles around the kitchen doing her daily duties, preparing the next healthy meal. I am feeding my grandma. Another spoonful, its contents spill down her chin, broth dribbling down her neck, its stains her night-gown. The old woman stops swallowing, a long pasta piece stupidly dangles down her motionless chin. I think it is impossible, grandma died, perhaps she's only sleeping?

Hypnos and Thanatos are two mythological twins, inseparable from each other. Sleep is the threshold of death. Some of us fear falling asleep. What I searched for in this series was a visual ersatz of the last breath. I lost the case.

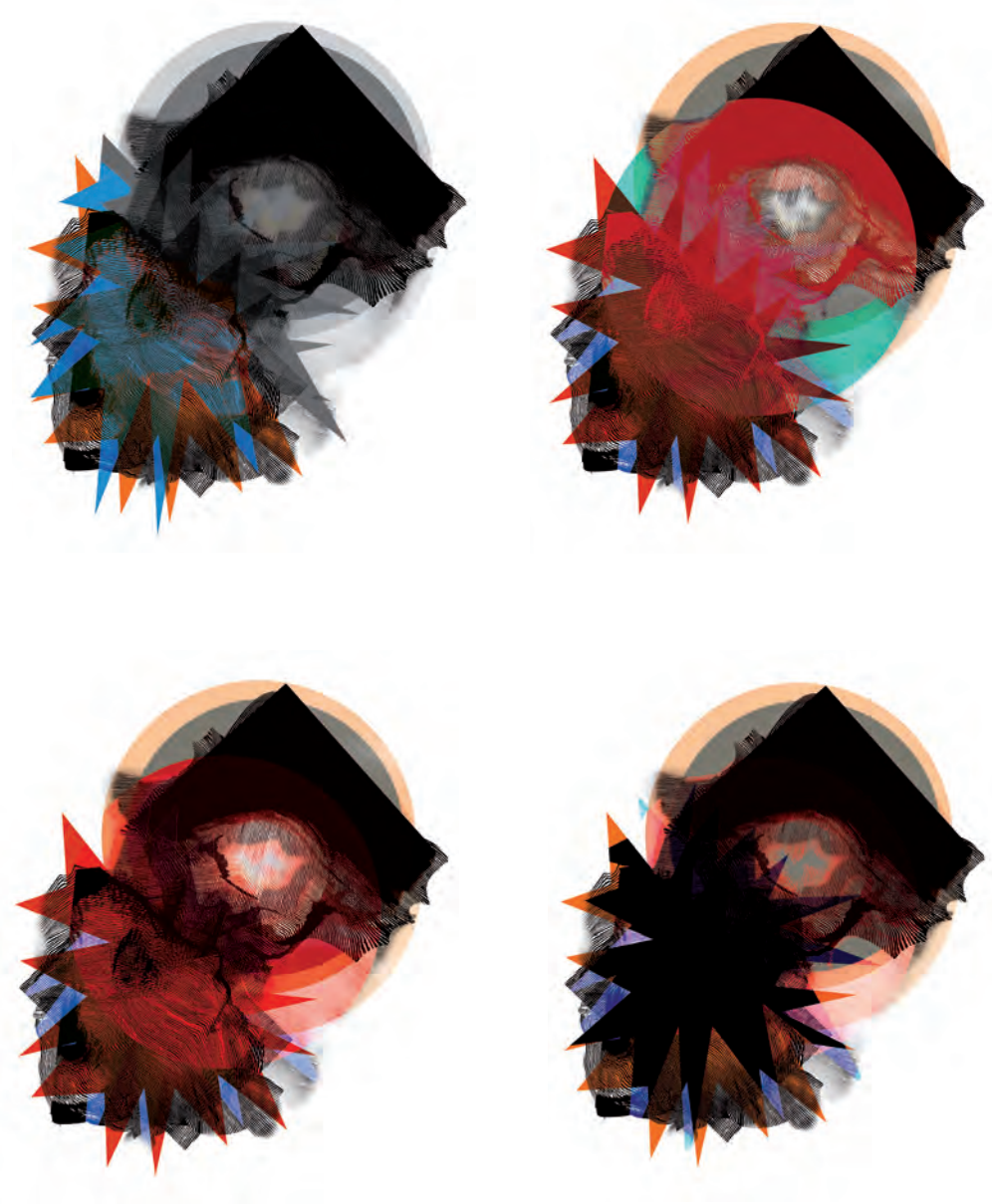

Hypnos XIII/ digital print, 90 x 120 cm, 2017

Hypnos XI/ digital print, 90 x 120 cm, 2017

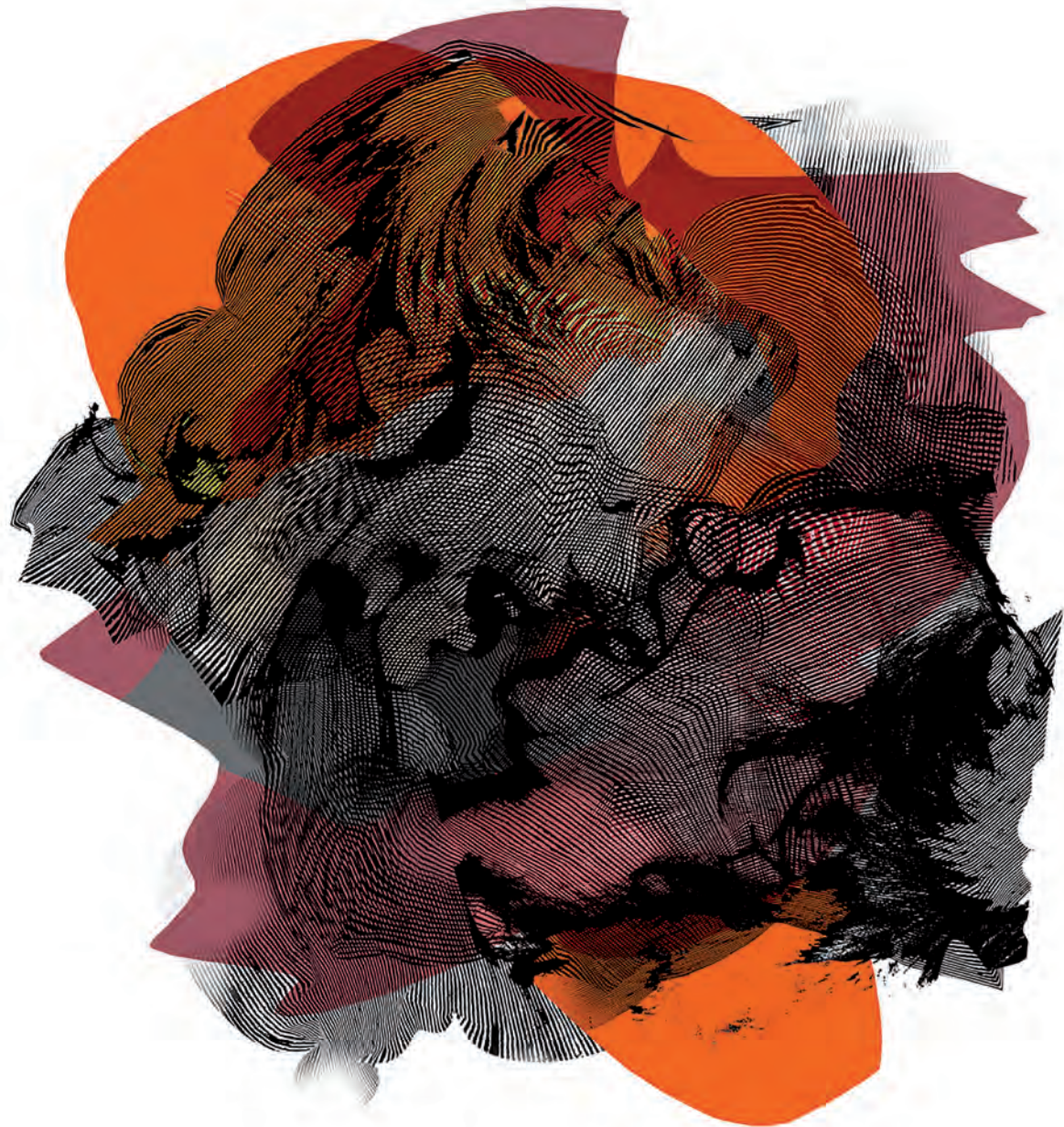

Hypnos VIII / digital print, 90 x 120 cm, 2017

Hypnos VII / digital print, 90 x 120 cm, 2017

secretum tenebris/

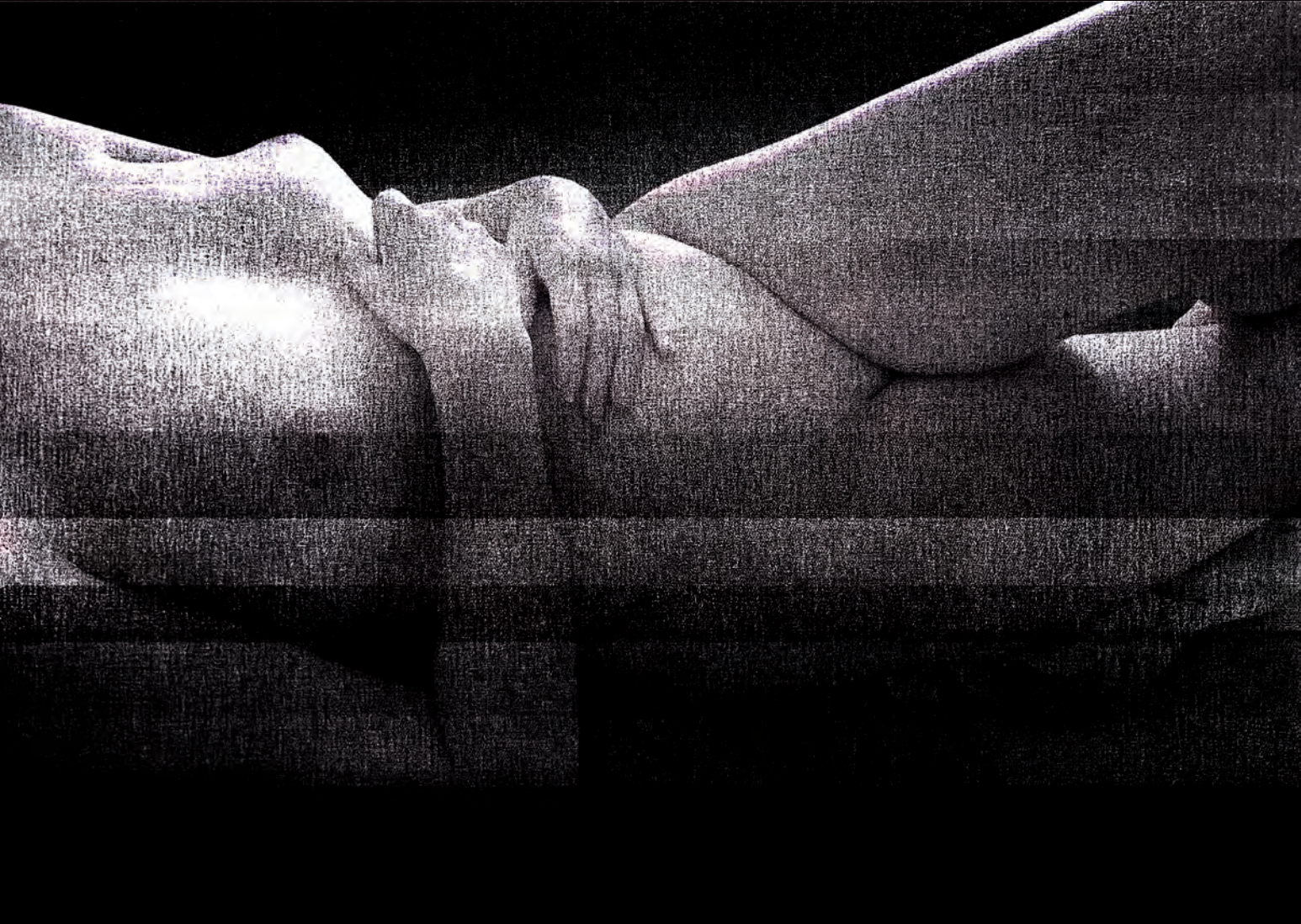
Zaproponowane dwa tryptyki zatytułowane: *Secretum tenebris* (*Sekretny mrok*) i *Voce memoriam* (*Szумы pamięci*) odnoszą się do tajemnicy, jaką jest miłość i jej przemijanie. Wyobrażenie Miłości niejednokrotnie przedstawiane jest w sztukach wizualnych przy użyciu metafory pięknego kobiecego ciała. W prezentowanych pracach materialna cielesność łączy się z ulotnością psyche. Przenikanie się tych dwóch żywiołów, dominacja jednego nad drugim, harmonia współistnienia stanowią o indywidualnym wymiarze przeżyć każdego człowieka. Ta osobliwa mikstura pierwiastków budujących miłość stanowi o niepowtarzalności każdego ludzkiego życia. W moich grafikach głównym środkiem narracji wizualnej tworzącym jej charakter i nastrój jest czerń, biel i szarość. Mrok i światło, zło i dobro – ich odwieczne zmagania ukazują człowiekowi tajemnice jego natury.

The two proposed triptychs are entitled: *Secretum tenebris* (*Arcane darkness*) and *Voce memoriam* (*The Humming of Memory*) refer to the issue of mystery which love is and its passing away. The image of love, shown in art many a time is done using the metaphor of a beautiful female body. In the works I am presenting, material carnality conjugates the elusive psyche. The intermingling of these two elements, the domination of one over the other, the harmony of their co-existence are determined by the individual experience of each man. This peculiar concoction of elements which compose love determines the uniqueness of each human life. Black, white and grey are the main means of visual narration in my prints, which shape their mood and character. Dark and light, evil and good – their eternal struggle reveals to man the mysteries of his own nature.

voce memoriam/

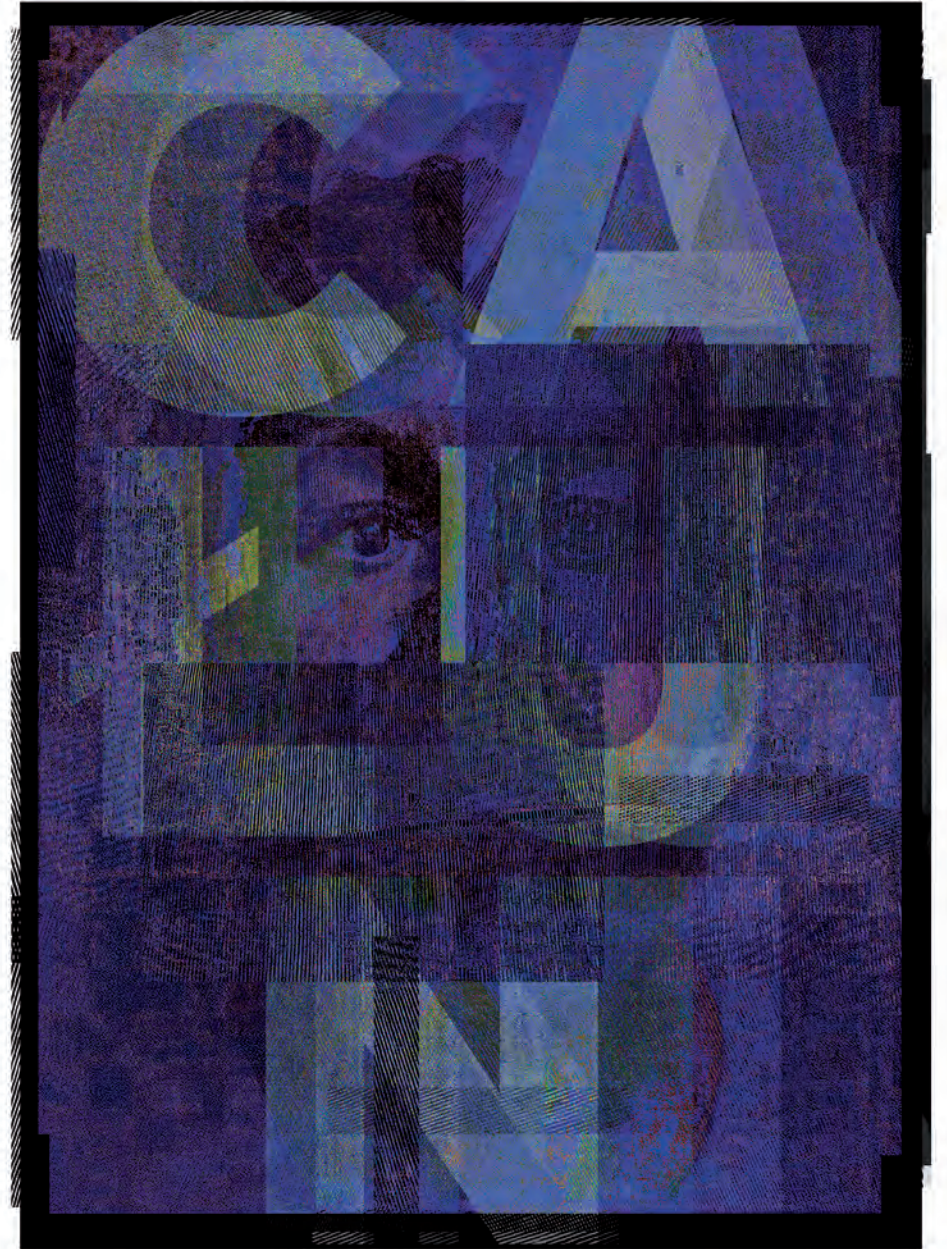
całun/shroud/

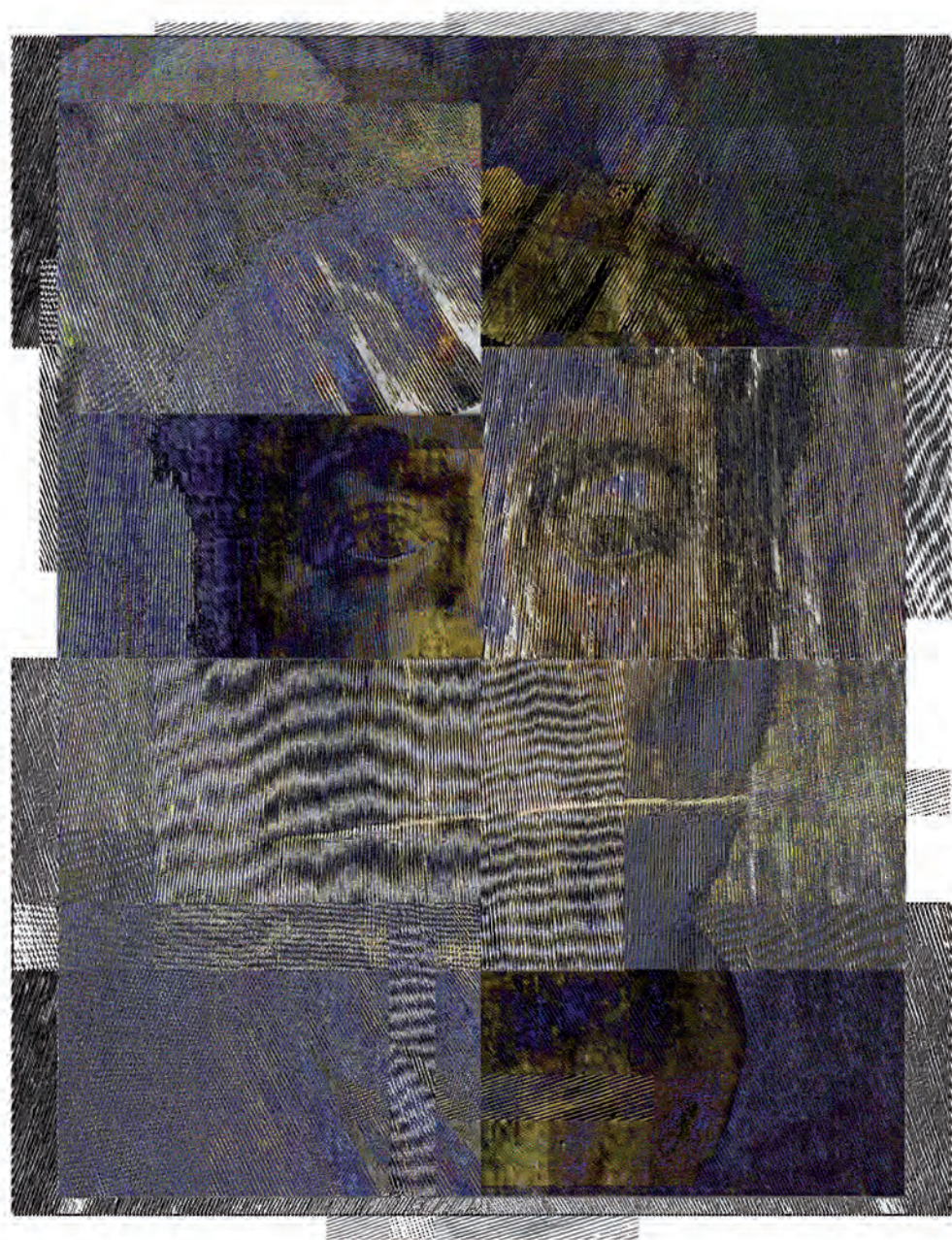
Całun Turyński, ten najsłynniejszy. Mistyfikacja, prawda? Histeryczna potrzeba znalezienia dowodu na istnienie Boga i Jego miłości do Człowieka? Szukanie wzorców do budowania świata bezinteresownego dobra?

Mój *Całun* to droga w głąb natury człowieka. Jej tajemnicza zmienność i wielowymiarowość. Niemożliwość zdefiniowania, przypisania jednoznacznie do Zła lub Dobra. To pojawiający się strach przed jej nieprzewidywalnością. W mitologii słowiańskiej człowieka stworzyli wspólnie, w identycznych proporcjach, Bóg i Diabeł.

The Shroud of Turin, this most famous one. A forgery, isn't it? A hysterical need to find proof of God's existence and His love for Man? Pursuit for the template of the construction of the world of impartial goodness?

My *Shroud* is a quest deep within human nature. Its mysterious changeability and multidimensionality. The impossibility to define it, to unmistakably ascribe it either to Evil or Good. The Shroud is the awe of this nature's unpredictability. In Slavic mythology, Man is co-created by God and the Devil in equal proportion.

Calun IX / Shroud IX / digital print, 90 x 110 cm, 2018

Calun VIII / Shroud VIII / digital print, 90 x 110 cm, 2018

Calun XI / Shroud / digital print, 90 x 110 cm, 2018

Calun XII / Shroud / digital print, 90 x 110 cm, 2018

Calun XIII / Shroud XIII / digital print, 90 x 110 cm, 2018

Calun XIV / Shroud XIV / digital print, 90 x 110 cm, 2018

Wydawnictwo FRAGMENTY jest III tomem serii *Sławomir Witkowski – twórczość*.
Do chwili obecnej wydano / The publication “Fragments” is the 3rd volume of the series
Sławomir Witkowski – twórczość. To date the following books appeared:

PANGEA – wyzwanie wyobraźni / Pangaea – the profession of the imagination / 2015
SZABLON – lata 80. i 90. XX wieku / Template – the 1980s and the 1990s / 2015

Katalog został współfinansowany przez / This catalogue was co-financed by:
Wydział Grafiki ASP w Gdańsku / The Faculty of Graphic Art at the Gdańsk Academy of Fine Arts
Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze / The Karkonoskie Museum in Jelenia Góra

Patroni medialni / Media patrons

ISBN 978-83-65366-99-3
ISBN 978-83-89480-49-1

Druk i oprawa / Printing house
Drukarnia Biały Kruk Milewscy sp.j.

Copyright © by Sławomir Witkowski
Copyright © Wydział Grafiki ASP w Gdańsku
English translation © Marzena Beata Guzowska
English proof-reading Jeremy Pearman

2019